

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2010. május 18. napján tartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és 2010. május 20. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A hivatalos személy által fontosabb ügyben kötelességszegéssel, üzletszerűen, folytatólagosan, társtettesként elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmények miatt I.r.vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2009. április 27. napján kihirdetett 1.B.115/2009/8. számú ítéletének a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozó részét megváltoztatja az alábbiak szerint:

I.r. vádlott cselekményeit 2 rb. vesztegetés büntettének (Btk.250.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pontja (3) bekezdés 3. tétel II. fordulata, Btk.250.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pontja (3) bekezdés 2. tétel II. fordulata), amelyből 1 rendbelit folytatólagosan és társtettesként követett el, valamint 1 rb. bűnpártolás vétségének (Btk.244.§ (1) bekezdés a/ pont) minősíti.

E vádlott halmazati büntetését 3 (három) év 4 (négy) hónap börtönbüntetésre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetést pedig 4 (négy) évre enyhíti.

A pénzmellékbüntetés alkalmazását mellőzi.

E vádlottal szemben a vagyonelkobzást 884.000 (Nyolcszáznyolcvannégyezer) Ft-ra rendeli el.

II.r. vádlott cselekménye vonatkozásában a Btk. 12.§(2) bekezdésére, illetőleg a Btk. 20.§ (2) bekezdésére utalást a határozat rendelkező részéből mellőzi.

E vádlott börtönbüntetésének mértékét 2 (kettő) év 2 (kettő) hónapra mérsékli.

II.r. vádlott esetében 26.000 (Huszonhatezer) Ft-ra vagyonelkobzást rendel el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének jelzett részét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2009. április 27. napján kihirdetett 1.B.115/2009/8. sz. ítéletében I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rb. folytatólagosan, társtettesként elkövetett vesztegetés büntetében (Btk.250.§ (1), (2) bekezdés b/ pont, (3) bekezdés 3. tétel II. fordulat), 1 rb. vesztegetés büntetében (Btk.250.§ (1) bek., (2) bek. b/ pont, (3) bekezdés 3. tétel II. fordulata) és 1 rb. hivatali visszaélés büntetében (Btk.225.§).

Ezért halmazati büntetésül 4 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra, továbbá 200.000 pénzmellékbüntetésre ítélte. Kimondta, hogy a pénzmellékbüntetés helyébe meg nem fizetés esetén 2.000 forintonként egy napi, legfeljebb 100 napi börtönbüntetés lép.

A kiszabott főbüntetésbe beszámítani rendelte az előzetes fogvatartásban töltött időt.

Az I.r. vádlottal szemben 900.000 Ft-ra vagyonelkobzást rendelt el.

II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan, társtettesként elkövetett vesztegetés büntetében (Btk.250.§ (1), (2) bekezdés b/ pont, (3) bekezdés 3. tétel II. fordulat).

Ezért őt 2 év 8 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte.

Az ismeretlen helyen tartózkodó III.r. vádlottat bűnösnek mondta ki folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntetében és folytatólagosan elkövetett csempészet büntetében.

Ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónapi börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra, továbbá 100.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte. Kimondta, hogy a pénzmellékbüntetés helyébe meg nem fizetés esetén 1.000 forintonként 1 napi, legfeljebb 100 napi börtönbüntetés lép.

A III.r. vádlottal szemben 18.000 Ft-ra vagyonelkobzást rendelt el.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelek sorsáról, illetőleg a felmerült bűnügyi költség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen I.r. vádlott és védője téves tényállás, téves jogi minősítés miatt, a büntetés enyhítése végett jelentettek be fellebbezést az ítélet kihirdetésekor. Az ítéletátláshoz eljuttatott fellebbezésük részletes indokolásában a jogorvoslatokat hatályon kívül helyezés érdekében is fenntartották.

II.r. vádlott és védője téves tényállás okából felmentés végett jelentettek be fellebbezést.

Az ügyész a megyei bíróság ítéletét mindhárom vádlott tekintetében tudomásul vette, mely ítélet III.r. vádlott esetében elsőfokon jogerőre emelkedett.

A fellebbviteli főügyészség az ítéleti tényállás kiegészítését, illetőleg pontosítását indítványozta mind a személyi tényállás részt, mind a történeti tényállás részt illetően. Indítványozta a vádlottak terhére rótt cselekmények megnevezésének pontosítását, illetőleg az I.r. vádlott esetében a hivatali visszaélés büntette helyett bűnpártolás vétségében történő bűnösség megállapítására tett indítványt a 3. tényálláspontot illetően a Btk. 244.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint az I.r. vádlott tekintetében az 1. és 2. tényálláspont figyelembe vételével a vagyonelkobzás alá vonandó összeg helyesen 884.000 Ft.

II.r. vádlott vonatkozásában 26.000 Ft vagyonelkobzás elrendelését indítványozta a fellebbviteli főügyészség.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt a Be. 349.§ (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozóan teljes terjedelmében felülbírált és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával ügyfelderítési kötelezettségének csaknem hiánytalanul eleget tett, azonban a Be. 351.§ (2) bekezdés b/ pontja értelmében részleges megalapozatlanság okából bizonyítás felvétele vált szükségessé a másodfokú eljárásban, ezért az ügyet tárgyalásra tűzte ki a Be. 363.§ (2) bekezdésének b/ pontja szerint.

A tárgyaláson felvett bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság ítélete a következőkkel egészítendő ki:

Az ítélet 5. oldala:

A Rendőrkapitányság vezetőjének 315-51-83/2005. számú parancsa I.r. vádlottra a szolgálati beosztásból felfüggesztést tartalmazza 2005. április 5-től 2005. június 5-ig. A felfüggesztés indoka az, hogy nevezett nem a hivatásos állomány tagjához méltóan viselkedett, ezért a fegyelmi eljárás befejezéséig a szolgálattól való távoltartása vált indokolttá.

A 2005. április 19-én kelt 315-51-91/2005. számú parancs a fentebb említett parancsot módosította, amelyre azért került sor, mert időközben a fegyelmi eljárás befejeződött és fegyelmi fenytésként szolgálati viszony megszüntetése fegyelmi fenytéssel sújtotta az I.r. vádlottat a rendőrkapitányság vezetője. A parancs módosította a felfüggesztés időtartamát, azaz 2005. június 5. helyett az eljárás jogerős befejezéséig terjedő időre vonatkozik április 19-től a felfüggesztés.

A felfüggesztés kihirdetését tanúsító jegyzőkönyv tartalmazza, hogy a Hszt. 132.§ (7) bekezdése alapján a felfüggesztés napjától hatósági jogkörét, szolgálati előjárói jogait nem gyakorolhatja I.r. vádlott, szolgálati okmányait beszolgáltatni köteles, szolgálati helyére csak az állomány illetékes parancsnok előzetes engedélyével léphet be.

A fentiekből következik, hogy I.r. vádlottat 2005. április 5-én függesztették fel beosztásából, mely folyamatos volt 2006. január 27-ig, mert akkor megszüntették szolgálati viszonyát, mivel nevezettet lefokozás katonai mellékbüntetéssel sújtották. (Másodfokú iratanyag 17/I. sorszáma, illetve 18/I. sorszáma.)

I.r. vádlottal szemben az ítélet 4. tényálláspontját érintően a ...Nyomozó Ügyészség Ny.156/2007. szám alatt 2010. március 4. napján vádiratot nyújtott be a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bírósághoz. (Másodfokú iratanyag 7.sorszáma.)

II.r. vádlott 33 éves.

A Nyíregyházi Városi Bíróság 2008. december 4-én kelt 14.B.209/2007/14. számú ítéletével folytatólagosan, társtettesként elkövetett jövedéki orgazdaság büntette miatt 1 év 10 hónapi 2 évi próbaidőre felfüggesztett börtönre és 300.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2009. június 30. napján jogerőre emelkedett Bf.177/2009/16. számú ítéletével az elsőfokú bíróság határozatát megváltoztatva főbüntetésként 2 év 6 hónap börtönre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra és 500.000 Ft pénzmellékbüntetésre ítélte a II.r. vádlottat, aki büntetését 2009. július 28-a óta tölti.

Feltételes kedvezménnyel szabadul: 2010. július 5.

Kitöltve szabadul: 2011. május 4.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön helyett fogház. (Másodfokú iratok 6. sorszám.)

Az ítélet 6. oldala kiegészítendő az alábbiakkal:

Az I. és a II.r. vádlottak járőrpárt alkotva közös szolgálatteljesítésük során általános ellenőrzési tevékenységet láttak el, melybe beletartozott kiemelt objektumok ellenőrzése, gépjárművek közúti ellenőrzése is. Amennyiben gépjármű ellenőrzés kapcsán jövedéki törvénysértés tényét is felfedték, feladatuk volt az érintett előállítása, illetve az előjáró értesítése, hogy a vámszervek a szükséges intézkedéseket megtehessek.

Az ítélet 8. oldala az 1. tényálláspontot illetően kiegészítendő azzal, hogy ... a gázolaj szállítás időszakában - 2001. évtől - 2003. közepéig terjedő időszakban - mintegy 500.000 Ft-ot adott át mint jogtalan előnyt az I. és a II.r. vádlottak intézkedésének mellőzése érdekében. (... gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyve 2006. január 13., tanúkihallgatási jegyzőkönyv 2006. szeptember 4.)

Az ítélet 9. oldala a 3. tényálláspontot illetően pontosítandó azzal, hogy az ismeretlen elkövető és gépkocsijának körözését a ... Rendőrség még 2005. április 11. napján haladéktalanul elrendelte ... Határőr Igazgatóság felügyeletének egyidejű tájékoztatása mellett. (Összefoglaló jelentés nyomozati irat 59-61. oldal.)

Az ... forgalmi rendszámú rendőrségi gépjármű jobb oldali hátsó része rongálódott mintegy 20.000 Ft kárértékben. (Szemléről készült jegyzőkönyv nyomozati irat 79. lapszáma.)

Az így helyesbített tényállás most már hiányosságoktól mentes, felülbírálatra alkalmas a Be. 352.§ (1) bekezdés a/ pontja alapján, ennek megfelelően irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 352.§ (2) bekezdése szerint.

Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson megvizsgált bizonyítékokat egyenként és összességükben is igen részletesen és körültekintően értékelte, széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le. Az ügy elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat csaknem hiánytalanul beszerezte, így az általa megállapított tényállás túlnyomórészt megalapozott, az csak kisebb részben szorult kiegészítésre a másodfokú eljárásban.

Megalapozott tényállás esetén a felmentésre irányuló fellebbezések eredményre nem vezethetnek a másodfokú eljárásban a bizonyítékok felülrértékelésének tilalma folytán a Be. 352.§ (1) és (3) bekezdéseiből következőleg.

Az I.r. vádlott védője kifogásolta, hogy az 1. tényálláspont megállapításánál a vádelv sérelmével rögzítette a történéseket az elsőfokú bíróság, ugyanis olyan tényeket emelt be a tényállásba, melyeket a vád nem tartalmazott.

A Be. 2.§ (2) bekezdése a törvényes vád minimális tartalmi követelményét fogalmazza meg.

Törvényes a vád, ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi.

A Legfelsőbb Bíróság 1/2007.BK. vélemény A/I.2.b. pontja értelmében a vád tárgyává tett cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vádló indítványában ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket: az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósulásának helyét és idejét stb.

A Be. 2.§ (4) bekezdése szerint a bíróság köteles a vádat kimeríteni, a vádon túl nem terjeszkedhet.

Az elsőfokon eljáró megyei bíróság a vádelv sérelme nélkül járt el az 1. tényálláspontonál is, amikor a törvényes vád keretein belül meghatározott személyek büntetőjogi felelősségéről döntött pontosan körülírt, büntető törvénybe ütköző cselekményük miatt. Vádon túlterjeszkedést nem jelent, ha a történések a vádhoz képest részletesebben, pontosabban kerülnek megjelölésre.

Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy az 1. tényálláspontot érintően a vádlottak bűnössége nem csupán ... tanú nyilatkozatain alapszik, hanem terhelő bizonyíték a rendelkezésre álló lehallgatási anyag is.

Egyetértett az ítélet tábla a megyei bíróság ítélete 23. oldalán 2. bekezdésében rögzítettekkel akként, hogy amennyiben valamely tanú vallomásának egyetlen részét illetően kétséget kizáróan nem lehet megállapítani, miszerint valótlan, ez nem eredményezheti teljes vallomásának elvetését.

Az ítélet 23. oldalán 1. bekezdésében leírtakat a következőkkel szükséges pontosítani:

... tanú vallomásának egy része nem megcáfolást nyert, hanem aggályos ... és ... tanúvallomásra, illetve az írásszakértői véleményre tekintettel.

Nem szabad azonban figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy ... és ... tanúk meghallgatásának kezdetekor a Be. 82.§ (1) bekezdés b/ pontjára történt figyelmeztetés külön elhangzott, vagyis a tanúvallomást megtagadhatták amennyiben önmagukat bűncselekmény elkövetésével vádolták volna meg.

Az ítélet 22. oldalán 2. bekezdésben tartalmazza, miszerint ... igazságügyi írásszakértő szakértői véleményéből kitűnően a vizsgálat tárgyát képező kézírások egy része

azonosításra nem alkalmas, más szövegrész szándékosan torzított kivitelezésű, ezért a kézírás szerzőjének beazonosítása nem lehetséges, az aláírás származhat mind ... tanútól, mind más személytől, további szövegrész pedig valószínűleg-tól származik, de kategorikus állásfoglalás nem lehetséges.

Az elsőfokú bíróság ítélete azonban a szakértői vélemény ismertetésénél nem tüntette fel azt a szakértői véleményben szereplő megállapítást, miszerint kategorikus állásfoglalás a vizsgálati részben leírtak miatt nem lehetséges (szakvélemény 4. oldala).

Ennek azért van jelentősége, mert az írásszakértői vélemény 2. oldalán a következőket részletezi a szakértő a vizsgálati részben:

A vizsgálat tárgyát képező feljelentésen lévő ... tartalmú aláírás és a boríték kézírása fénymásolati példányok.

A fénymásoló berendezésekkel készített másolatok az eredeti írásos anyag tartalmi megismerését, illetőleg sokszorosítását szolgálják.

A másolás technológiájából adódó minőségromlás miatt az ilyen példányok a vizsgálandó alá, és kézírás eredeti vonalanyagát - írásszakértői szempontból - rossz minőségben és csak részben jelenítik meg.

Ennek következtében ezek a másolatok egy sor olyan grafikai sajátosságot egyáltalán nem, vagy csak részben képesek visszatükrözni, amelyek a kategorikus kézeredet meghatározásához szükségesek lehetnek (pld. kézsúlyozás, kéznyomás, vonalminőség, stb.).

E hátrányos körülmény ellenére is az írásszakértő több megállapítást tett.

A fentiek alapján rögzíthető, hogy az írásszakértő fénymásolati példányokból dolgozott, így valószínűsítő jellegű szakértői véleménye döntő bizonyíték az ügyben nem lehet.

A 23. oldal 1. bekezdésében leírtakból helytálló az, hogy ... tanúvallomásának más része nem nyert megcáfolást (lásd sétarepülés), vallomását a továbbiakban pedig a titkos információgyűjtés alátámasztja a Debreceni Ítéltábla álláspontja szerint, így az alátámasztani látszik mondatrészek mellőzendőek.

Nevezett tanú vallomásában azt is elmondta, hogy-án a gumiszervíz melletti presszónál történt rendszerint a pénznek az átadása. ... (2. tényálláspont) és ... I.r. vádlott számú telefonbeszélgetéséből kitűnően abban egyezett meg, hogy a gumisnál találkozni. A helyszín hasonlatossága is erősíti az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének helyességét.

... tanúvallomásával kapcsolatban szükséges még kiemelni, hogy nevezett esetében nincs adat arra, miszerint vallomását kényszer vagy fenyegetés hatása alatt tette volna meg.

A titkos információgyűjtés elrendelésére, végrehajtására, eredményének felhasználására a jogszabályi előírásoknak megfelelően került sor, ahogy erre a megyei bíróság ítéletében kitért.

Helyesen értékelte és fogadta el bizonyítékként valamennyi tényállási pont tekintetében a megyei bíróság a titkos információgyűjtés eredményét.

Megjegyzendő, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének 16. és 17. oldalán a Fővárosi Bíróság által kiadott igazolás száma helyesen: T.El....,T.El...., illetve T.El.....

A 16. oldalon a csempészet büntette kapcsán a Btk. 312.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés a/ pontja az irányadó.

A 17. oldalon ... számú feljelentés dátuma helyesen 2005. május 31.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége kifogástalan a 2. és 3. tényálláspontokat illetően is.

A megalapozott tényállásra figyelemmel a másodfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványokat az ítéletábra mint alaptalanokat elutasította.

Az elsőfokon eljáró megyei bíróság helytállóan vont következtetést a fellebbezéssel érintett vádlottak bűnösségére, cselekményeik jogi minősítése túlnyomórészt pontos.

Az ítélet rendelkező részében azonban a Legfelsőbb Bíróság 61. sz. BK. véleménye értelmében a bűncselekmények megnevezésénél általános részi jogszabályhelyeket nem kell feltüntetni.

Az 1. tényálláspontban szereplő bűncselekmény jogi minősítése mindkét vádlott esetében törvényes. A jövedéki eljárás, az adóügy fontosabb ügy a bírói gyakorlat szerint. Ennek oka a költségvetés állami működését meghatározó jelentősége, melynek alapja az adó, illeték és jövedék. Ebből a szempontból nem a konkrét veszélyeztetett érdek mértéke, hanem a jellege, az érdeksérelem minősége a meghatározó.

A 2. tényálláspontban írt cselekvősége az I.r. vádlottnak helyesen a Btk. 250.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés b/ pontjára figyelemmel a (3) bekezdés 2. tétel II. fordulata szerint minősülő és büntetendő hivatalos személy által fontosabb ügyben kötelességzegéssel elkövetett vesztegetés büntette.

A vádhatóság a 3. tényállási pont tekintetében I.r. volt rendőr főtörzsrőrmester vádlottat a Btk. 244.§ (1) bekezdés a/ pontjába ütköző, de a (3) bekezdés b/ pontja szerint minősülő és büntetendő hivatalos személy által elkövetett bűnpártolás büntettével vádolta.

A Btk. 244.§ (1) bekezdés a/ pontja szerint aki anélkül, hogy a bűncselekmény elkövetőjével az elkövetés előtt megegyezett volna, segítséget nyújt ahhoz, hogy az elkövető a hatóság üldözése elől meneküljön, vétséget követ el és 1 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A (3) bekezdés b/ pontja szerint a büntetés büntett miatt 5 évig terjedő szabadságvesztés, ha a bűnpártolást hivatalos személy eljárása során követi el.

I.r. vádlott 3. tényálláspontban részletezett cselekményét az elsőfokú bíróság a Btk. 225.§-a szerinti hivatali visszaélés büntettének minősítette. Tényként állapította meg az

ítélet 33. oldalán a 6. bekezdésben, hogy az I.r. vádlott cselekvősege kifejtésekor még hivatalos személy volt, de felfüggesztés hatálya alatt állt.

Az 1996. évi XLIII. törvény rendelkezéseit akként értelmezte a megyei bíróság, hogy a rendőr felfüggesztése alatt is rendőr és I.r. vádlott volt rendőr főtörzsőrmesternek kötelessége lett volna kollégáit tájékoztatni arról, ... hol tartózkodik, hol fogható el. A bűnpártolás megállapításának feltétele, hogy legyen alapbűncselekmény. A lehallgatott telefonbeszélgetésekből nem tűnik ki az elsőfokú bíróság álláspontjára tekintettel, hogy I.r. vádlott tudomással bírt volna arról, miszerint ... ukrán állampolgár nem csupán megszökött, kivonta magát a rendőri intézkedés alól, hanem hivatalos személy elleni erőszakot is megvalósított. Erre figyelemmel a megyei bíróság az I.r. vádlott cselekvőségét a Btk. 225.§-a alapján hivatali visszaélés büntettének minősítette, hiszen álláspontja értelmében az I.r. vádlott avégett, hogy ...-nak jogtalan előnyt szerezzen, hivatali kötelességét megszegte.

Az elsőfokon eljáró megyei bíróság fenti érvelésével a Debreceni Ítéltábla nem értett egyet.

A fegyveres szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 132.§ (7) bekezdése szerint aki beosztása felfüggesztésének hatálya alatt áll, a felfüggesztés napjától hatósági jogkörét, szolgálati jogait nem gyakorolhatja, szolgálati okmányait és fegyverét beszolgáltatni köteles. Szolgálati helyére csak az illetékes parancsnok engedélyével léphet be.

A hivatalos személy fogalmát a Btk. 137.§ 1/l. pontja határozza meg, mely kimondja: hivatalos személy jogszabály alapján közhatalmi, államigazgatási feladatokkal megbízott szervnél az a személy, aki közhatalmi, államigazgatási feladatokat lát el.

A hivatkozott jogszabályi helyek helyes értelmezésével csak az minősül hivatalos személynek, aki a cselekmény idején közhatalmi, államigazgatási feladatokat lát el.

I.r. vádlott az ítéltábla álláspontja szerint a cselekmény elkövetésekor noha rendőr volt, de nem volt hivatalos személy. Felfüggesztését 2005. április 5-én rendelték el. Fegyverét és szolgálati jelvényét ezen a napon az őrsparancsnok bevonta. Közhatalmi, államigazgatási feladatokat a beosztásából való felfüggesztésre tekintettel a felfüggesztés ideje alatt nem láthatott el.

I.r. vádlott közvetlenül ... ukrán állampolgártól mint elkövetőtől ugyanakkor rendőrségi gépjármű „kitöréssel” megvalósított megrongálásáról („összetörtem a verdátokat”) kapott hiteles információt, nyilvánvalóan így tudatában volt annak, hogy legalább is rongálás- a Btk. 138/A.§ a/ pontjának az elkövetés időszakában hatályos rendelkezésére is figyelemmel - bűncselekményével kapcsolatban nyújt segítséget az elkövető hatóság üldözése előli meneküléséhez.

Mindebből az következik, hogy az I.r. vádlott 3. tényálláspontbeli cselekménye - elkövetési idő 2005. április 11. - a Btk. 244.§ (1) bekezdés a/ pontja szerinti bűnpártolás vétségének minősül.

Az I.r. vádlott védője fellebbezésének részletes indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében pontosan rögzítette védenca rendőr mivoltát a 3. tényálláspontbeli cselekmény elkövetésekor. Felvetette a védő, hogy emiatt hivatali bűncselekmény helyett esetleg katonai bűncselekmény megvalósulását kellett volna vizsgálnia az elsőfokú bíróságnak.

A hivatali visszaélés büntettének elkövetője csak és kizárólag közhatalmi jogosítványokat gyakorló hivatalos személy lehet, ezen feltétel hiánya már egyedül, önmagában kizárja az I.r. vádlott terhére hivatali visszaélés büntettének megállapíthatóságát (BH. 2007. évi 282.sz. jogeset).

Valóban vizsgálandó, hogy jelentési kötelezettség terhelte volna-e az I.r. vádlottat az adott helyzetben, vagyis katonai bűncselekményt elkövetett-e.

Az I.r. vádlott felfüggesztés hatálya alatt állt 2005. április 5-től, így nem tekinthető hivatalos személynek a 3. tényálláspontbeli cselekmény elkövetésekor. Mint rendőr ugyanakkor adatokkal rendelkezett hatóság üldözése elől menekülő, bűncselekményt megvalósító, körözött elkövetőről, így fontosabb szolgálati ügyben haladéktalan jelentési kötelezettség terhelte volna. Azonban az I.r. vádlott a menekülő bűnelkövetőnek segítséget nyújtott ahhoz, hogy az a hatósági eljárás alól kivonja magát.

Az I.r. vádlott amikor az ukrán állampolgártól megtudta, hogy az rendőrségi gépjárművet rongált meg megállításának elkerülése végett és nevezett hatóság üldözése előli meneküléséhez információval segítséget nyújtott: „megvan minden, tudnak mindent, a körözés ki van adva mindenfelé” - bűnpártolás vétségét követte el. Ilyen körülmények között tőle nem volt elvárható, hogy mint rendőr jelentse feljebbvalójának a körözött személy kilétét (Btk.350.§ (1) bekezdés), hiszen így saját maga körözött személlyel való bűnös kapcsolatát is feltárta volna, illetőleg fény derült volna bűnpártolás vétsége bűncselekményének elkövetésére. A Be. 8.§-ában rögzített önvádra kötelezés tilalma érvényesül ilyen esetben (BH. 2000. évi 142. jogeset, Legfelsőbb Bíróság Bf.V.513/2000/3.sz. határozata).

Nem hagyható figyelmen kívül az sem egyébként, hogy a vád maga sem tartalmazott katonai bűncselekmény elkövetésére vonatkozó tényeket.

A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság körültekintően feltárta. A másodfokú eljárásban további enyhítő körülmény az elsőfokú ítélethozataltól eltelt további időmúlás is, illetőleg nem hagyható figyelmen kívül, hogy I.r. vádlott esetében a 3. tényálláspontban részletezett cselekménye enyhébben minősült.

Az ítélőtábla mindkét vádlott esetében lehetőséget látott a büntetések enyhítésére szem előtt tartva a belső arányosság elvét is.

Az enyhítő szakasz alkalmazásánál a Btk.87.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b/ pontja hívandó fel.

Az I.r. vádlott és védője által enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés alapos.

Az ítélet tábla álláspontja szerint az I.r. vádlottal szemben nem álltak fenn a pénzmellékbüntetés feltételei a Btk. 64.§ (1) bekezdés a/ pontjára tekintettel.

I.r. vádlott nem vitásan haszonszerzés céljából követte el az 1. alatti cselekményét. A bíróság határozott tartamú szabadságvesztésre ítélte. Nincs azonban jövedelme, megfelelő vagyonnal sem rendelkezik. A pénzmellékbüntetés kiszabása szempontjából nem tekinthető megfelelő vagyonnak az az ingatlan, amelyben a terhelt családjával lakik. (BH. 2008. évi 320. jogeset)

Az I.r. vádlott által megjelölt személygépkocsi sem tekinthető megfelelő vagyonnak, ugyanis az is háztársi vagyonközösség részét képezi, 12 éves és a jelenlegi gazdasági körülmények között értékesítése rendkívül elnehezült.

A vagyonelkobzás körében a megyei bíróság I.r. vádlott vonatkozásában 900.000 Ft vagyonelkobzást rendelt el, míg II.r. vádlottal szemben ilyen intézkedést nem alkalmazott a törvény rendelkezése ellenére.

Az ítéleti tényállás rögzíti, hogy ... I.r. és II.r. vádlottaknak a gázolaj szállítás kapcsán intézkedésük mellőzése érdekében mindösszesen 900.000 Ft-ot adott át abban a tudatban, hogy az általa adott vagyoni előny I.r. vádlott „üzlete”.

Ugyanakkor e tényállás szerint több, öt-hat alkalommal a gázolajjal kapcsolatban a tárgyheti 4-5.000 Ft jogtalan vagyoni előnyt ... II.r. vádlottnak adta át, illetve a cigaretta szállításokkal kapcsolatosan 3.000 Ft-ot alkalmanként ... II.r. vádlottnak juttatta.

I.r. vádlott közölte ...-vel, hogy megkímélik a hatósági intézkedéstől a jogtalan előny ellenében.

A vagyonelkobzás intézkedés célja a bűnös úton szerzett jogtalan előny elvonása. A jogalap nélküli gazdagodás szempontjából közömbös az, hogy melyik vádlott vette át a pénzt az aktív vesztegetőtől, mivel az elvonásra vonatkozó rendelkezés körében a haszonszerzés mértéke az irányadó, egyetemleges kötelezésnek helye nincs (Legfelsőbb Bíróság 69.sz. BK. vélemény III. pont, 78.sz. BK. vélemény I. pont, 1/2008. BJE.).

Az ítéleti tényállásból kiderül, hogy II.r. vádlott maximum öt alkalommal jutott összesen minimum 20.000 Ft összegű jogtalan előny birtokába a gázolaj szállításokkal összefüggő jövedéki törvénysértés ellenőrzésének elmulasztása fejében, míg 2003. év közepétől a cigaretta szállításával összefüggésben „alkalmanként” tehát legalább két esetben 3.000 - 3.000 Ft birtokába.

A vádlottak részesedésének mértékére vonatkozó bírósági megállapítást az ítélet nem tartalmaz. Ítéleti bizonyossággal nem lehet következtetni arra, hogy a vádlottak bármely arányban megosztottak volna a jogtalan előnyön. Ezért II.r. vádlott vonatkozásában összesen 26.000 Ft tekintetében áll fenn törvényes alap és kötelezettség a Btk. 77/B.§ (1) bekezdés a/ pontja szerinti vagyonelkobzás intézkedés alkalmazására. Noha terhére nem jelentett be fellebbezést az ügyész, a Be. 354.§ (5) bekezdése szerint súlyosítási tilalomba nem ütközik a másodfokú bíróság általi vagyonelkobzás alkalmazása.

A megyei bíróság az ítélet 2. tényálláspontjában megállapította, hogy az I.r. vádlott a kötelességszegésben megnyilvánuló vesztegetési magatartásáért 10.000 Ft jogtalan vagyoni előnyt kapott ... ukrán állampolgártól.

A Btk. 77/B.§ (1) bekezdés a/ pontja értelmében ez az összeg ugyancsak vagyonekobzás intézkedés hatálya alá vonandó, amelyről azonban a megyei bíróság rendelkezni elmulasztott.

Figyelemmel az 1. és a 2. tényálláspontra az I.r. vádlotthoz bűnös úton jutott összeg 884.000 Ft, amely az I.r. vádlott tekintetében vagyonekobzás alá vonandó.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek és helyesek. A bűnjelek kiadásánál a Be. 155.§ (1) bekezdése mellett a (2) bekezdés jelölendő meg ugyanakkor.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének jelzett részét a fellebbezéssel érintett vádlottakra vonatkozóan a rendelkező részben foglaltak szerint a Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta azt a Be. 371.§ (1) bekezdése értelmében.

Debrecen, 2010. május 20.

Dr. Balla Lajos sk. a tanács elnöke, Dr. Simonné dr. Nagy Éva sk. a tanács tagja, előadó, Szabóné dr. Szentmiklóssy Eleonóra sk. a tanács tagja.

Záradék: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 1.B.115/2009/8. sz. ítélete a fellebbezéssel érintett I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában az ítéltábla jelen határozatával jogerős és végrehajtható.

Debrecen, 2010. május 20.

. Balla Lajos sk.
a tanács elnöke